

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej, v právnej veci žalobcu: **H., a.s.**, so sídlom v D., IČO: X., právne zastúpený: *JUDr. J. K., advokát v M.*, proti žalovanému: **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Mierová č. 236, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 18830/07 zo dňa 17.07.2007, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/125/2007-227 zo dňa 08.09.2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/125/2007-227 zo dňa 08. septembra 2009 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný je **povinný** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 141,20 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. J. K., advokáta v M.

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zrušil rozhodnutie žalovaného č. 18830/07 zo dňa 17.07.2007 ako aj rozhodnutie Colného úradu v Žiline č. 63219/2006/6053 zo dňa 18.12.2006, podľa § 250j ods. 2 písm. a/, d/ O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.
2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žaloba jednoznačne smerovala proti časti C prvostupňového rozhodnutia, v ktorom špecifikoval správny orgán prvého stupňa nedostatky v oblasti nomenklatúrneho zatriedenia tovaru do kombinovanej nomenklatúry KN

v colných vyhláseniach predložených deklarantom v období od 01.05.2004 do 31.12.2005. V iných častiach žalobca predmetné prvostupňové a druhostupňové rozhodnutie nenapádal.

3. Krajský súd sa zameril na zisťovanie, či správne orgány postupovali v súlade so zákonom a či ich rozhodnutia sú zákonné, keď dospeli k záveru, že deklarant videofonické prístroje na záznam alebo reprodukciu nesprávne zatriedil do kódu colného sadzovníka 8471509000 a či zatriedenie do kombinovanej nomenklatúry 85219000 videofonické prístroje na záznam alebo reprodukciu tiež so zabudovaním videotunerom zo strany správneho orgánu je vecne správne a zákonné. V tomto smere nariadil vzhľadom na zložitosť predmetných prístrojov a odborné znalosti, ktoré boli potrebné na zisťovanie jednotlivých funkcií predmetných videofonických prístrojov znalecké dokazovanie znalcom Ing. J. R., PhD. z odboru elektronika, odvetvie elektronika, riadiaca technika, výpočtová technika, odhad hodnoty elektrických zariadení a elektroniky ev.č. znalca X. Žalobca v podanej žalobe tvrdil, že k nesprávnemu zatriedeniu predmetných prístrojov došlo aj z dôvodu, že colný kódex (nariadenie Rady EHS č. 2913/1992 zo dňa 12.10.1992), ktorý bol publikovaný v úradnom vestníku EU je nesprávne preložený a tento nesprávny preklad pôvodného znenia spôsobil aj následne nesprávne zatriedenie predmetného tovaru. Vychádzajúc z obsahu nariadeného znaleckého dokazovania súd dospel k záveru, že predmetné prístroje boli nesprávne zatriedené správnym orgánom do položky 85219000, teda medzi videofonické stroje na záznam a reprodukciu, tiež so zabudovaným videotunerom, ostatné. Vzhľadom na posudzovanie funkcie prístrojov znalec uviedol, že nemohol predmetné prístroje zaradiť do nomenklatúrneho kódu 8471509000, kde sú zaradené prístroje na automatické spracovanie údajov a ich jednotky, magnetické alebo optické snímače, stroje na prepis údajov v kódovanej forme na pamäťové médiá, stroje spracúvajúce tieto údaje, inde nešpecifikované alebo nezahrnuté.

4. Doplnením znaleckého dokazovania, ktoré krajský súd následne nariadil, znalec v doplnku k znaleckému posudku č. 209 zo dňa 29.07.2009 č.l. 209 spisu konštatoval, že predmetné prístroje možno chápať ako číslicové stroje schopné ukladať do pamäte program alebo programy spracované a aspoň ukladať do pamäte údaje bezprostredne potrebné na realizáciu tohto programu alebo týchto programov, ďalej stroje schopné ľubovoľne programovať v súlade s požiadavkami užívateľa, stroje vykonávajúce aritmetické úlohy stanovené užívateľom, stroje schopné vykonávať bez ľudského zásahu spracovaný program, ktorý od neho vyžaduje zmenu svojho vykonávania logickým rozhodnutím počas spracovania. Ďalej znalec konštatoval, že žiadny z posudzovaných prístrojov sa nedá zaradiť ako stroj na automatické spracovanie údajov vo forme systému skladajúceho sa z rôzneho počtu oddelených jednotiek, žiadny z predmetných strojov sa neskladá z rôzneho počtu oddelených jednotiek, taktiež konštatoval, že žiadny z prístrojov nie je súčasťou systému, ktorého hlavné využitie automatické spracovanie údajov, ani žiadny z posudzovaných prístrojov sa neskladá z rôzneho počtu oddelených jednotiek a ďalej konštatoval, že žiadny z posudzovaných prístrojov sa nedá zaradiť medzi digitálne spracovateľské jednotky iné než obsahujúce pod spoločným krytom najmenej jednu centrálnu spracovateľskú

jednotku, vstupnú a výstupnú jednotku, tiež kombinované, iné než ostatné predkladané vo forme systému, inej než na použitie v civilných lietadlách, tiež obsahujúce pod spoločným krytom jednu alebo dve z nasledujúcich jednotiek, pamäťové jednotky, vstupné a výstupné jednotky. Súd vzhľadom na obsah znaleckého posudku mal preukázané, že správne orgány vzhľadom na odbornosť posudzovania funkcie prístrojov nesprávne predmetné prístroje zatriedili.

5. Krajský súd konštatoval, že je viazaný zverejnením znenia colného sadzobníka, a to nariadením komisie ES č. 1810/2004 a č. 1789/2003 Z.z. (ďalej len colného sadzobníka), ktorý je publikovaný v úradnom vestníku EU. Súd z preskúmaných rozhodnutí i odôvodnení napadnutého prvostupňového rozhodnutia dospel k záveru, že správny orgán nedostatočne sa vysporiadal s argumentmi žalobcu, ktoré uviedol aj v priebehu správneho konania. Vymenovaním poznámky 5A ku kapitole 54 na účely položky 8471 bez toho, aby bol uvedený logický postup, argumenty a vyhodnotenie argumentov zo strany správneho orgánu, ktorý dospel k záveru iného zatriedenia do položiek, a to bez náležitého zdôvodnenia jednotlivých dôkazov, resp. zákonného znenia vo vzájomnej súvislosti a to či už negatívneho alebo pozitívneho určenia vykonávaných položiek, došlo k nedostatočným zdôvodneniam v rozhodnutí v tejto časti aj porušeniu zákona a z tohto dôvodu nemožno napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i rozhodnutie prvostupňového orgánu považovať za súladné so zákonom. V tomto smere je nedostatočne zdôvodnené a tým nepreskúmateľné. Z týchto dôvodov krajský súd žalobu zamietol.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas odvolanie. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. Okrem iných dôvodov odvolania uviedol, že súdny znalec nie je osobou, ktorá poskytuje relevantný posudok vo veci správnosti zatriedenia tovaru v spojitosti s aplikovaním príslušných ustanovení colných predpisov spoločenstva vrátane colného sadzobníka. Správu nomenklatúry harmonizovaného systému a správu kombinovanej nomenklatúry a tiež činnosti v postavení správcu integrovaného colného sadzobníka v zmysle § 8 ods. 3 písm. f/ a g/ zákona č. 652/2004 Z.z. orgánov štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonáva Colné riaditeľstvo SR. Colný úrad Bratislava vydáva záväzné informácie o nomenklatúrnom zatriedení tovaru (ZIN) a záväzné informácie o pôvode tovaru. Túto pôsobnosť vykonáva na celom území Slovenskej republiky. Jediné tieto orgány majú zákonné oprávnenie na území Slovenskej republiky vyjadriť sa k správnosti zatriedenia tovaru do príslušnej položky kombinovanej nomenklatúry colného sadzobníka. Čo sa týka územnej pôsobnosti v rámci Európskej únie, na území celého Európskeho spoločenstva je takouto inštitúciou Výbor pre Colný kódex (článok 12 ods. 1 v spojení s článkom 4 ods. 24 Nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92), ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva v platnom znení.

7. Colné riaditeľstvo SR k určeniu inštitúcií, ktoré sú jediné oprávnené vyjadrovať sa k zatriedeniu tovaru do položky kombinovanej nomenklatúry (KN) poukazuje na to, že jednotné aplikovanie spoločného sadzobníka je pre Európske spoločenstvo ako

ekonomickú a colnú úniu nevyhnutné, pretože predstavuje externý rozmer spoločného trhu. Ak by chýbala jednotná aplikácia spoločného colného sadzobníka, členské štáty by na rovnaký druh tovaru uplatňovali rôzne colné sadzby. Preto je zrejmé, že zatriedenia tovaru a jednotná interpretácia aplikácia colnej nomenklatúry má kľúčovú úlohu v medzinárodnom obchode. Cieľom zabezpečiť jednotné aplikovanie spoločného colného sadzobníka a tiež zaručiť právnu istotu podnikateľských subjektov pri výpočte ceny transakcií dovozu alebo vývozu, bol zavedený európsky systém záväzných informácií o nomenklatúrnom zatriedení tovaru (EBTI). Správnosť nomenklatúrneho zatriedenia predmetného tovaru tak, ako toto zariadenie určil colný úrad a následne potvrdilo v odvolacom konaní Colné riaditeľstvo SR do položky KN 8521 potvrdzujú aj znenia záväzných informácií (ZIN) iných štátov európskeho spoločenstva zapísané do systému EBTI (napr. GB 112198396, PT 2004-000222, PLPL-VIT-2005-00591, PLT-VIT-2005-000593, DEM,3434/06-1, PLPL-VIT-2007-00648). Žalovaný ďalej zdôvodnil svoj postup pri určení zatriedenia tovaru do položky KN, keď vychádzal zo znenia poznámky 5 kapitoly 84 KN.

8. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 19.11.2009 k odvolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že colný sadzobník jasne hovorí, že na základe akých kritérií sa zaraďuje tovar do príslušnej položky colného sadzobníka. V prvom rade sú to jednotlivé funkcie a účel použitia, ktorými tovar disponuje. Znalec Ing. J. R. je zapísaný v zozname znalcov v odbore elektrotechnika, niet žiadnych pochybností o tom, či má tento znalec oprávnenie sa vyjadrovať k jednotlivým funkciám predmetného tovaru, t.j. k videofonickým prístrojom. Colné riaditeľstvo SR je účastníkom sporu na strane žalovaného a nie je možné, aby samo vypracovalo znalecký posudok, o ktorý by súd mal oprieť svoje rozhodnutie. Ďalej poukazoval na to, že inštitút následnej kontroly je upravený v § 152 colného zákona č. 238/2001 Z.z. a taktiež v ustanovení § 12 colného zákona č. 199/2004 Z.z. Podstatou následnej kontroly je skutočnosť, že po prepustení tovaru do príslušného režimu musia nastať nové skutočnosti, resp. colný úrad zistí tieto skutočnosti, ktoré mu neboli známe v čase, keď rozhodoval o prepustení tovaru do navrhovaného režimu. V danom prípade nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli colnému úradu známe v čase, keď rozhodol o prepustení tovaru – videofonické prístroje do režimu voľný obeh. Uviedol, že je nemožné, aby colný úrad na základe svojvôle rozhodol, že uvedený tovar nemá byť zatriedený do položky KN 8471, ale do položky KN 8521. Takýto postup by bol v rozpore s článkom 1 ods. 1 Ústavy SR (právna istota). Colný úrad je povinný overovať údaje, ktoré deklarant uvedie do písomného vyhlásenia, čiže v čase od 01.05.2004 do 31.12.2005, keď žalobca uviedol údaje o videofonických prístrojoch do colných vyhlásení, tak colný úrad tieto údaje overil a nemal žiadne námietky proti ich sadzobnému zaradeniu do položky KN 8471, kde je nulová sadzba cla. Colný úrad toto sadzobné nariadenie nenamietal v čase, keď rozhodol o prepustení tovaru do režimu voľný obeh. S takýmto sadzobným zaradením súhlasil a nemal voči tomu žiadne námietky, je nemožné, aby bez protiprávneho konania žalobcu následne colný úrad zaradil uvedený tovar do inej položky KN, kde je 14% clo a dovymeral mu colný dlh. Takýto postup je v rozpore s právnou istotou.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedených v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 O.s.p.) bez pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta O.s.p.) a podľa § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, čiastočne z iných dôvodov.

10. Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že spornou v odvolacom konaní je právna otázka, či colné orgány v rámci následnej kontroly vyhlásení boli oprávnené bez zmeny deklarovaného skutkového stavu a údajov, len na základe správnej úvahy, zmeniť zatriedenie deklarovaného tovaru z kódu KN 84715090 do kódu KN 8529000 a tým následne spôsobiť zmenu colnej sadzby u dovezeného tovaru z 0% na 14%.

11. Podľa názoru najvyššieho súdu ide o zásadnú právnu otázku, ktorá môže mať význam i pre iné colné konania.

12. Podľa článku 78 bod 1 colného kódexu (nariadenie Rady EHS č. 2913/92) po prepustení tovaru môžu colné orgány z vlastného podnetu alebo na žiadosť deklaranta colné vyhlásenia opraviť.

13. Podľa článku 78 bod 2 colného kódexu po prepustení tovaru môžu colné orgány kontrolovať obchodné doklady vzťahujúce sa k dovozným alebo vývozným operáciám z tovarom alebo k následným obchodným operáciám z týmto tovarom s cieľom presvedčiť sa o správnosti údajov uvedených v colnom vyhlásení, kontrolu je možné vykonať u deklaranta alebo inej osoby, ktorá sa priamo alebo nepriamo obchodene podieľa na uvedených operáciách, alebo u akejkoľvek inej osoby, ktorá má u seba uvedené doklady a údaje na obchodné účely. Colné orgány môžu taktiež prehliadať tovar pokiaľ ho ešte je možné predložiť.

14. Z uvedeného ustanovenia článku 78 bod 2 colného kódexu vyplýva, že cieľom následnej kontroly je presvedčiť sa o správnosti údajov uvedených v colnom vyhlásení, tzn. overiť, či tieto údaje zodpovedajú skutočnému stavu veci, to vyplýva i z oprávnenia colných orgánov prehliadať tovar a preskúmať doklady.

15. V danom prípade však bolo preukázané, že žiadne nové skutkové okolnosti v danej veci zistené neboli, ale išlo o zmenu správnej úvahy colného orgánu, keď deklarovaný tovar následne zatriedil do iného kódu kombinovanej nomenklatúry.

16. Podľa článku 78 bod 3 colného kódexu, ak výsledky preskúmania vyhlásenia alebo následnej kontroly nasvedčujú tomu, že predpisy upravujúce príslušný colný režim boli uplatnené na základe nesprávnych alebo neúplných údajov, colné orgány v súlade s vydanými predpismi môžu prijať opatrenia nevyhnutné na nápravu, pričom zoberú do úvahy nové informácie, ktoré majú k dispozícii.

17. Najvyšší súd konštatuje, že nesprávne a neúplné údaje v zmysle článku 78 bod 3 colného kódexu musia vyplývať z následne zistených skutkových okolností, ktoré sú odlišné od deklarovaného stavu vo vyhlásení. V danom prípade však nové skutkové okolnosti zistené neboli, došlo iba k zmene správnej úvahy ohľadne sadzobného zatriedenia tovaru. Colný orgán však správnu úvahu už vyjadril pri preskúmaní colného vyhlásenia a pri prepustení tovaru. Colný orgán musel byť spôsobilý posúdiť, či tovar bol správne zatriedený.

18. Najvyšší súd dospel k záveru, že výsledky preskúmania vyhlásenia alebo následnej kontroly nemôžu spočívať iba v následnej zmene správnej úvahy na sadzobné zatriedenie tovaru.

19. Správna úvaha predstavuje zákonom povolenú možnosť colného orgánu v rámci určitého rozpätia právnych názorov konštitutívne v rámci tohto rozpätia vysloviť záväzný právny názor pre ďalšie konanie. Popretím princípov správnej úvahy by však bolo, ak právny subjekt, ktorý koná v dôveru v už vyslovenú (a to i implicitne) správnu úvahu o zatriedení tovaru pri jeho prepustení a následne dôjde k tomu, že v rámci povoleného rozpätia správnej úvahy colný orgán posunie konštitutívne právny názor do inej roviny, čo subjekt pri prvom vyslovení správnej úvahy nemohol predpokladať. Takýto postup by bol v rozpore s princípom právnej istoty článku 1 ods. 1 Ústavy SR a preto Najvyšší súd SR s prihliadnutím na čl. 152 ods.4 Ústavy SR sa stotožnil s názorom Krajského súdu v Žiline, že je daný dôvod pre zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci colným orgánom na ďalšie konanie.

20. Čo sa týka znaleckého dokazovania, s týmto procesným postupom sa najvyšší súd nestotožnil. Predmet znaleckého dokazovania patril do správnej úvahy colných orgánov, a preto nemôže byť ustáľovaný znaleckým dokazovaním.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p.. Žalobca mal v odvolacom konaní úspech, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávali z náhrady trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby poskytnutej advokátom žalobcovi podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. spolu vo výške 141,20 € (ďalšia porada s klientom, vyjadrenie k odvolaniu, po 53,49 € + 19% DPH = 63,65 € + režijný paušál 6,95 € = 70,60 € x 2).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 19. augusta 2010

JUDr. Ivan R u m a n a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková